

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 31

Maribor, petek 7. februarja 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prijateljstvo med Avstrijo in Italijo

Včeraj 6. t. m. sta v palači »Venezia« v Rimu avstrijski zvezni kancler dr. Schober in šef italijanske vlade Mussolini podpisala italijansko-avstrijsko prijateljsko, poravnalno in raziščno pogodbo. Tako kratko uradno poročilo iz Rima. Fašistični tisk ob tej priliki proslavlja Mussolinijevo dalekovidnost, s katero rešuje vsa še viseča in sporna vprašanja doma in s sosedi. Na drugi strani prinašajo listi Schobrove izjave o prekrasnem sprejemu v Rimu. V zvezi s sklenjeno prijateljsko in arbitražno pogodbo omenjajo listi tudi možnost, da se bo sklenila še posebna pogodba glede avstrijske svobodne cone v tržaški luki in da bo Mussolini pristal na omiljenje barbarskega italijanskega postopanja napram nemški manjšini na južnem Tirolskem.

Vse stvari v politiki pa je treba presojati z realnih vidikov. Sklepanje prijateljskih pogodb med državami je v času, ko se na vseh koncih in krajih operira s pacifističnimi gesli, nekaj vsakdanjega. Če Avstrija z Italijo takšne pogodbe še ni imela, je to znak, da razmerje med obema državama doslej ni bilo najintimnejše. Stremljenje Italije pa gre neprestano za tem, da čim bolj obkroži Jugoslavijo in je baš iz tega razloga že ponovno priskočila Avstriji na pomoč, kadar je šlo za vprašanja, ki so kolikor toliko v nasprotju z našimi interesi. Tako ji je nudila svojo oporo tudi na konferenci v Haagu in fašistovski tisk predstavlja Schobrovo pot v Rim kot akt hvalečnosti Avstrije za izkazane italijanske usluge. Nedvomno je torej, da je imela Schobrova pot v Rim ne samo znak kurtoazije, ampak da ji moramo pripisati deloma tudi politični pomen.

Vprašanje je, ali bo prijateljska pogodba Avstrije z Italijo vplivala na zunanje-politični kurz Avstrije. V Avstriji manjkajo danes pač še vsi predpogoji, da bi se mogla ustvariti Italiji prijazna atmosfera med širokimi sloji prebivalstva in bi v današnjem položaju pač skrahirali vsi takšni poskusi. Socialni demokrati so že načelno najhujši nasprotniki fašizma. Velenenci in Landbund pa zaradi raznarodovalne fašistične politike v južnih Tirolih. Zdi se, da so namigavanja glede pripravljenosti fašizma za popuščanje v raznarodovalni politiki napram Nemcem na Tirolskem le bluff, ki naj Avstrije pripravi k ljubezni in udanosti do fašistične Italije, ker bi to šlo Mussoliniju v račun v njegovih zunanje-političnih koncepcijah napram Jugoslaviji.

Značilno je, da dunajski tisk povdarja, da Schobrova pot v Rim ni pot v Canosso. Spomniti se treba pri tem na govor g. Seipla iz l. 1928., ko je bil zvezni kancler, govor, v katerem je ostro izstopil proti Italiji radi njene postopanja proti Nemcem na Tirolskem. Takrat je izzvala Italija radi

Brodovna pariteta med Anglijo in Zedinjenimi državami

SPORAZUM ŽE KONČEN IN POPOLN. — VELIK USPEH LONDON-SKE POMORSKE RAZORO ŽITVENE KONFERENCE.

LONDON, 7. februarja. Največji dosežani uspeh londonske pomorske razorožitvene konference je vsekar doseženi sporazum med ameriško in angleško delegacijo v vprašanju brodovne paritete. Do sporazuma je prišlo po obsežni izmenjavi mnenj med vladami v Londonu in Washingtonu in se je pri pogajanjih živahno udeleževal tudi sam predsednik Zedinjenih držav Hoover. Gre za končen in popoln sporazum, ki določa za obe državi obojestransko pariteto za vse ladijske kategorije.

Kakor poroča Agence Havas, je ameriški državni tajnik Stimson izjavil zastopnikom časopisja, da je bil ponosen in zadovoljen že tedaj, ko je mogel začetkom konference povedati, da med Anglijo in Zedinjenimi dr-

žavami že obstoja predhodni sporazum. Amerika in Anglija pa sta pripravljene priznati pariteto tudi drugim pomorskim državam. Zedinjene države so namreč mnenja, da smejo imeti vse interesirane pomorske države enako število križark in da se kategorije z veliko tonažo lahko odpravilo. Tako bo svet že po l. 1931. postavljen pred dejstvo enako močnih brodovlj.

Kar se tiče Francije in Italije, je izjavil Stimson, da so bili tudi tema dve ma velevlastima stavljeni konkretni predlogi glede paritetne ponudbe. Brez rešitve francosko-italijanskega oboroževanja v Sredozemskem morju namreč sploh ni mogoče govoriti o kakem razoroževanju.

Zarota proti sedanji vladi v Mehiki

MEHIKO, 7. januarja. Radi atentata na novega predsednika Ortiza Rubia je aretirala policija včeraj še 7 oseb, med njimi tudi glavnega urednika lista »Universal«, Lonzdureta. Preiskava je dognala, da je bil atentat že dolgo pripravljen in da je obstajala namera, umoriti ne samo predsednika Rubia, temveč tudi vse članke sedanje vlade. V splošni zmešnjavi, ki bi nato nastala v državi, bi se potem polastil gospodstva pri volitvah propadli Vasconcelos. V mestu vlada veliko razburjenje. Vsa policija je v pripravljenosti in po ulicah krožijo močne patrulje vojaštva.

MEHIKO, 7. februarja. Zdravstveno stanje predsednika Rubia je zadovoljivo in bo mogel bolnik že tekom enega tedna zapustiti bolnico. Atentator Flores sicer noče nič vedeti o tem, da bi imel kake sokrivce, vendar je policija prepričana, da je bil atentat na državnega predsednika organiziran.

Sef uprave »Humanitea« aretiran

PARIZ, 7. februarja. Tu je bil aretiran šef uprave komunističnega dnevnika »Humanité«.

Horthyjev jubilej

BUDIMPEŠTA, 7. febr. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, bo izdana povodom desetletnega jubileja državnega upravitelja, admirala Horthyja, splošna amnestija. Vrh tega bo pri tej priliki zopet

tega govora veliko diplomatsko afero. Vemo tudi, da je italijanska vlada od takrat neprestano vztrajala na zahtevi, da mora priti avstrijski državni kancler v Rim. Nedvomno je, da je pomoč Italije Avstriji v Haagu in privolitev v najetje avstrijskega posojila bila odvisna od pristanka Avstrije, da šef avstrijske vlade pride v Rim in se pokloni Mussoliniju, kakor so se morali staremu Rimu prihajati poklanjat razni barbarski knezi.

uvaden čin državnega svetnika. Imejte lji tega dostojanstva bodo imeli pravico do naslova eksclenca.

Ureditve poujnih rent

PRAGA, 7. februarja. Takoj po zaključku pariških pogajanj o ureditvi madžarskega reparacijskega vprašanja se bodo pričela pogajanja o ureditvi predvojnih rent. Italija je tozadevno že izdelala predlog, o katerem se bo vršila sedaj izmenjava misli med interesiranimi državami. Italijani tudi predlagajo, da naj bi se vršila konferenca v Rimu.

Znižanje delovnih ur v angleških rudnikih

LONDON, 7. februarja. Spodnja zbornica je z 295 proti 198 glasovom sprejela zakon o znižanju delovnega časa v rudnikih od 8 na 7 in pol ur.

Ogenj v ladjedelnici

TOKIO, 7. februarja. V ladjedelnici v Nagasakiju je nastal na motorni ladji »Tatsuda Maru«, ki bi bila morala biti v

PREDPUSTNA ZABAVA

8. FEBR. 1930
KAZINSKA DVORANA
PETJE ■ GODBA ■ PLES
IN RAZNE ZABAVE
ZAČETEK 8. URI

P. D. GRAFIKA MARIBOR

Prav je in v redu, da se sklepajo med državami prijateljstva in se tako utrjuje svetovni mir. Ako se pa sklepajo pogodbe, ki imajo tiho agresivno ozadje napram drugim sosednim državam, vsaj z ene strani, potem moramo biti skeptiki glede trajnosti takih prijateljstev, zlasti pa glede njih moralne vrednosti. Pozdravljamo pa vsak sporazum in prijateljske pogodbe, kojih ozadje je čisto in nesebično stremljenje po vzdržanju splošnega miru.

kratkem splavljena, iz neznanih vzrokov požar, ki je ladjo močno poškodoval. Pri požaru so se smrtno ponesrečili 4 delavci. Škoda se cení na 100.000 funtov sterlingov.

Delovanje reševalne postaje v mesecu januarju.

V prošlem mesecu je mariborska reševalna postaja posredovala v 162 slučajih. Od teh odpade na nezgode pri delu, v prometu in na cesti 66 slučajev, največini kirurški značaja, prevozov radi raznih obolenj je bilo 53, samomorov poskušanih in izvršenih je bilo ravno 10. Med vsemi nezgodami jih je bilo 11 s smrtnim izidom, kar je v primeri s statistiko drugih mesecev lanskega leta — rekord! — Povprečno je prišlo na dan do 5—6 intervencij. Razuntega je gasilno društvo posredovalo v 3 slučajih in sicer pri 1 proetni nezgodi in 2 manjših ognjih. —

Najdeni predmeti.

Pretekli mesec so bili najdeni in na policiji oddani sledeči predmeti: otroške sanke, mlada psica lovske pasme, majhen rjav pes, par naočnikov, usnjata denarnica s 15 Din, črna ročna torbica, rjava ročna torbica z 2 Din, zlata ženska zapestna ura s črnim trakom, pes volčje pasme, sive barve, pes volčje pasme približno leto star, 2 železna zapirala, rjava rokavica, srebrna ura, par železnih sank, psica ptičarske pasme, 130 Din, zlat prstan z rdečim kamnom in imenom »Anica«. —

Pomote in nezaupljivost

Mlada in krepka Pohorka že dalj časa išče svojega možicelja po raznih gostilnih in pivnicah. Očividno ji ni bilo po godu, da ga je zgubila in v mestni megli ni mogla priti na sled njegovim kozlovskim skokom. Vsa čmerna odpre zopet vrata neke gostilne na Aleksandrovi cesti in vpraša:

»Al' je maj later tu?«

Gostilničar, ki ne zna dobro pohorščine, jo hitro pelje na dvorišče in ji pokaže tam stoječo lestev in pravi: »Poglejte, če je ta Vaša, precej dolgo že stoji tukaj.«

»Eh,« mu odvrne žena, »jaz sem le mislila na svojega lumpa.« Pomota.

V Mariboru ima nekdo neverjetno inteligentno psico. Naj ji reče kar hoče, žival stori vse, toliko, da ne govori. Včeraj hoče gospod vstopiti v neko trafiko in zakliče psico, ki je že bila par korakov naprej: »Počakaj tu!«

In koga najde pred lokalom, ko pride z žarečo cigareto iz trafike? Seveda svojo psico, zraven nje pa čedno priško Micko, ki ni mislila, da bi človek s psom tako govoril in je zato tudi ona čakala in boječe vprašala: »Kaj bi radi?« Pomota, pomota!

In zdaj še eno o nezaupljivosti. Dve že priletni ženci in skrbni gospodinj se živo razgovarjata o svojih križih in težavah.

»Veš,« pravi ena, »če že ne vem nikamor s svojim starim in se mi zdi, da bo kmalu vsega konec, pa se zatečem k Mariji, ki mi vsakokrat pomaga in me potolaži. Komu pa se Ti pritožiš, če je tvoj tak?«

»Jaz pa se zatečem k sv. Frančišku,« odvrne druga.

»Čudno, da se Ti k moškemu zatečeš, jaz tega nikdar ne bi storila, moški vedno držijo skupaj, jaz nobenemu ne zaupam!«

Mesto in meščani

POGLAVJE O RAZDOJENOSTI MED MESTOM IN MEŠČANI. — MARIBOR IN LJUBLJANA. — ZA TESNEJŠE SODELOVANJE.

Moderna doba posveča problemom mest, njihovega razvoja, modernizacije, gospodarstva itd. vse drugačno pažnjo, kakor jo je posvečala pretekla in polpretekla. V tejem in domačem časopisu lahko dan za dnem čitamo, kako skrbno in podrobno se razmotrivajo vsa vprašanja, ki so s tem v zvezi, prirejajo se pa tudi predavanja, ankete, plebisciti itd. Ves svet stremi za tem, da svoja mesta, čimbolj in čimhitreje prilagodi novim razmeram. Kaj vse so v tem oziru storili Nemci, Francozi in Čehi, je dovolj znano. Berlin je dobil po vojni docela drugačno lice, Praga se je razširila, povečala, modernizirala in preuredila, o vprašanju preureditve Pariza pa obstoja že cela velika literatura.

Med države, v katerih je problem mest še prav posebno aktualen, spada brez dvoma najprej naša država. Osvobodnje Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je imelo za posledico ustanovitev Jugoslavije kot nove gospodarske, prometne, kulturne in politične enote, je postavilo tudi naša mesta pred drugačno bodočnost kakor bi bila, če se vse to ne bi bilo zgodilo. Da se Beograd, Zagreb, Split, Novi Sad, Osijek, Ljubljana itd. vsega tega dobro zavedajo, pričča vse njihovo delovanje in prizadevanje zadnjih let. Ozmimo se samo v Ljubljano, ki nam je najbližja! Koliko se je od osvobođenja do danes storilo za njen razvoj, za modernizacijo, regulacijo itd.! Vse pa se je storilo po treznem preudarku, vsestranskem in dolgotrajnem studiju in po debati, katere se je udeleževalo tudi meščanstvo. Še nedavno se je z vsjo vnmemo razpravljalo zopet važno vprašanje kanalizacije, tlakovanja cest, regulacije po načrtih prof. arh. Plečnika itd., Mestni inženjerji in arhitekti prirejajo o tem javna predavanja, na katerih seznanjajo meščane z vsemi podrobnostmi in katerih se z debato, nasveti, mnenji itd. vdeležujejo tudi poslušalci. O vseh teh problemih pa piše tudi ljubljansko časopisje, razpravlja, pripominja in svetuje.

Kakšno složno in skupno delovanje med mestno občino in meščani o vseh važnih javnih mestnih problemih je to! In pri nas v Mariboru? V vseh enajstih letih od osvobođenja do danes še nismo doživeli, da bi mestna občina stopila s svojimi načrti pred meščane, nismo pa tudi doživeli, da bi kdo od gospodarstev, ki snujejo novi Maribor, stopil na predava-

teljski oder, da bi povedal, kaj se namerava, kako in zakaj. Nasprotno pa doživljamo leto za letom, da se kljub proteklostom s strani meščanov in časopisja delajo napake, ki jih po več desetletij ali celo stoletij ne bo mogoče popraviti. Ali naj jih navajamo? Od zidanja palače Zadržne gospodarske banke preko skupne hiš Pokojninskega zavoda jih je vse polno. Ne samo meščani, tudi tujci, ki le slučajno pridejo v Maribor, se vsemu temu čudijo in ne morejo razumeti, kakšne so smernice za ureditev in izgraditev našega mesta.

Da se vse to more goditi, sta pa kriva v enaki meri oba faktorja: mestna občina in meščanstvo. Prva misli, da je za meščane dovolj, če plačujejo davke, sicer pa da nimajo besede, drugi pa so — posebno oni, ki so se priselili od drugod — mnenja, da se jih usoda Maribora prav nič ne tiče. Po ogromni večini so namreč ostali kljub temu, da so mariborski meščani in da tu živijo že od osvobođenja ali le malo manj, še vedno Primorci, Korošci, Kranjci ali Štajerci, le Mariborčani niso postali. In le zato je mogoče, da je zanimanje mariborskega slovenskega meščanstva za usodo mesta tako majhno, kakor nikjer drugje na svetu. Kdo se med slovenskimi meščani, izven občinskih svetnikov, briga za mestni proračun? Kdo si ga ogleda, ko je meščanom na razpolago? Nihče. Le dvojje, troje je izjem.

Tako razmerje med mestom in meščanstvom pa je nezdravo in za bodočnost nevzdržno. Ako hočemo, da se bo Maribor harmonično razvijal, da se pri modernizaciji, regulaciji in izgradnji ne bodo več delale take usodne napake kakor so se doslej, potem je neobhodno potrebno, da se čimprej vzpostavijo tesnejši stiki med mestom, odnosno med mestno občino in meščani. Tudi mi imamo, prav tako kakor Ljubljana, nebroj perečih vprašanih glede regulacije, tlakovanja, kanalizacije itd., zato bi bilo zdravo in pravilno, da bi tudi naši strokovnjaki stopili pred meščane in nam s predavanji ob razložili, kaj nameravajo, kako in zakaj. Iz tega stika in iz debate bi se rodila marsikatera zdrava misel, ki bi bila na korist prav tako mestu samemu kakor mestni občini in meščanstvu. Zato pa proč z dosedanjo razdvojenostjo med mestom in meščani! Napredek je le v složnem delu in v kooperaciji vseh!

Mariborski in dnevni drobiž

Rekrutacija mladeničev tujcev, ki bivajo v Mariboru.

Mladeniči, naborni obvezniki rojstnih letnikov 1905 do 1910, jugoslovanski državljani, ki stanujejo v mestu Mariboru, a niso v Maribor pristojni, se morajo, ako hočejo zadostiti letošnjemu naboru v mestu Mariboru, zgledati v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11, pritličje desno in sicer med uradnimi urami od 14. do 16. izven sobote in nedelje po sledečem redu: 1905 in 1906 dne 10., 11. in 12. februarja, 1907 in 1908 dne 13., 14. in 17. februarja, 1909 in 1910 dne 18., 19. in 20. februarja. Vsak naborni obveznik mora prinesiti seboj krstni list in domovnico, oziroma na rojstvo in domovino se nanašajoče dokumente, ter kolek za Din 5 za prošnjo, ki se bo poslala pristojnemu sreskemu poglavarstvu v svrhu priključitve dveh izvlečkov iz rekrutnega spiska, ker naborna komisija ne bo pregledala nobenega tujega nabornega obveznika, ako se ji ne bo predložilo teh izvlečkov. Mladeničem, ki bivajo v Mariboru in so pristojni v najbližnje okoliške občine, ni treba vlagati prošnji, ker se bodo morali udeležiti nabora v pristojnih občinah.

Jarenina.

Tudi mi Jareninčani smo z Mariborčani vred premišljevali, kako je to, da smo tudi pri nas to zimo neprestano oviti s tečno megleno haljo, ali vzroka nismo in nismo mogli odkriti. Sedaj pa smo na jasnem, ko smo slišali, da v Maribor prinašajo meglo banski uradniki iz Ljubljane, kamor so bili iz Maribora premeščeni, pa si pridejo ob nedeljah k še tu stanujočim obiteljam srce mladit. Nesrečna megla pa jim polni žepe, posebno še, ker vlada sicer v njih radi obilnih stroškov huda »suša«. In megla v Jarenini? No, logično jo vozijo sem Mariborčani v avtomobilih, ko prihajajo tako radi v restavracijo »Ob lipi« (Cvilak) na izbornega »plavčana« in »vajgencana«, pa na izredno »mažo« podlago. Pa mi smo mariborske megle veselili, ker se ob njej povedrmo. Kmalu potrkala pomlad na duri in ko bomo videli in slišali dobrodrušne Mariborčane pod lipo »Jarenina« veselo kramljati nam bo to vedrilna koncert. Živel »Raj pod lipo v Jarenini!« — Od zime pa še poslovimo s prireditvijo, ki bo bajne dne 16. t. m. Na svidenje »ob lipi!« — V nedeljo, dne 9. februarja pa se uprizaro v prosvetni dvorani v Jarenini »Razvalina življenja« s petjem domačega zbora. Pozdravljamo narodno izobrazbo, »Zaostali ptiči« pa ne bodo nič videli, ker bo pričetek že ob 3. popoldne.

Iz meteorološke postaje v Slov. gor.

Lanski in letošnji pričetni mesec — prosindec sta si v močnem nasprotju. Dočim nas je lani mesec januar obsipaval s snegom in stiskal z mrazom, da je bilo joj, je bil letošnji skop s snegom, pa toplodaren. Lani je padlo v prosincu v devetih dneh snega za 626 točk, to je 62.6 mm ali 6 cm 2/3 mm na visoko vode, ako bi ne bila odtekla; letos pa je januar le dva dni snežil, štiri dni pa toplo rosil oziroma pršil in nakropil na to grešno zemljo samo 257 točk ali 2 cm 5/7 mm padavin. Segrel pa nas je včasih do 10 in več stopinj toplote. Tako milozimne toplote ne pomni ta generacija, Pač? Kdo se oglasi v protidokaz? Trepetali smo tudi letos v spominu na lansko neizprosno zimo, češ, zdaj in zdaj bo začelo škripati od mraza, a bil je to prazen strah. Zdej že lahko to mirno rečemo, kajti »Svečnica in Blaž stereta leden glaž«. Sicer se govori, da »ako na Svečnico jutraj od kapa (od strešnega roba) rosi, še zima grozi« — ali: »Ako kane (nade) na Svečnico pred kaplja od strehe, kakor od sveče, še bo huda zima«. Pa take vremenske prislóvice niso nič kaj zanesljive, dasi živijo sveže kot nekaki običaji od roda do roda. Torej z zimo je »vun«. Pač pa se je bati prezgodnjega vstajenja matere prirode s šopki v roki, ki jih lahko slana požge in tega nas Bog obvari! —

Odbor Društva jug. akademikov v Mariboru

ima svojo redno odborovo sejo v ponedeljek, 10. t. m. ob 8. zvečer. —

Nenadne smrti

je preminul včeraj v visoki starosti 85 let na Koroški cesti 56 bivajoči bivši kovaški mojster Ivan Novaček. Bodi mu blag spomin! —

Velikodušno darilo.

Častni član prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva mariborskega, g. dr. Al. Juvan je daroval društvu znatno svoto Din 2.000. Prirčna hvala! — Komanda. —

Pohorsko vremensko poročilo.

Temperatura na Pohorju stalno pod ničlo, povsod izredno ugodne snežne razmere. Mariborska koča: 30 cm snega, Ruška koča: 30 cm še na stari podlagi, Klopni vrh: 40 cm na stari podlagi, Pešek: 40 cm na stari podlagi. —

Regrat začetkom februarja

je vsekakor zanimivost našega trga. Davi je nekaj kmetič iz najbližje okolice prineslo na trg prvi regrat, ki je kmalu našel kupce. Tudi raznega prvega pomladnega cvetja je bilo dosti, posebno prvih zvončkov.

Smrtna kosa.

V sredo, dne 5. t. m. je v 74. letu starosti umrl v Vipavi na Primorskem tamkajšnji posestnik in vrl narodnjak stare korenine, France Rehar, oče pisatelja Radovoja Reharja. Bodi mu lahka rodna zemlja, na katero je bil s toliko ljubeznijo navezan. Prizadetim naše globoko sožalje! —

Pravo aprilovo vreme

se nam obeta. Po izredno lepih, pomladanskih solčnih in prijaznih dneh je začelo rositi z neba, kakor za stavo. Barometer pa nas »tolazi« z napovedjo, ki ni nič kaj prijazna: Nagnenje k mokremu vremenu. —

Občni zbor Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev — podružnice Maribor

se bo vršil v nedeljo dne 9. t. m. ob 9. dop. v mali dvorani Narodnega doma. — Članstvo se poziva k polnoštevilni udeležbi.

Ne pozabite na veliki

podoficirski ples

ki bo 8. februarja v Narodnem domu Začetek ob pol 21 Vstopnina 10 Din.

Uprava banske trtnice in drevesnice v Pekrah pri Limbušu

obvešča vse interesente, da se začne s 1. marcem 1930 na zavodu devetmesečni viničarski tečaj, v katerega se sprejme 12 mladeničev. Pouk je v prvi vrsti praktičen in le v toliko tudi teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsacega posameznega opravila v posameznih kulturah neobhodno potrebno. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 Din za pranje perila in nabavo potrebnih učil. V tečaj se sprejmejo viničarski in kmečki mladeniči, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh opravil na zavodovem posestvu. Lastnoročno pisanim, v Din 5 + 20 kolekovanim prošnjam je priložiti: krstni list, zdravniško spričevalo, npravstveno spričevalo, izjavo starišev, da pustijo prosilca 9 mesecev nepretrgoma v tečaju in odpustnico osnovne šole. Prošnje naj prosilci osebno izročijo zgoraj navedenemu upraviteljstvu najkasneje do dne 25. februarja. O sprejemu v tečaj bodo prosilci takoj obveščeni. Tečajniki dobe ob zaključku tečaja izpričevala o doseženi sposobnosti za opravila v vinogradništvu, sadjarstvu in kletarstvu.

Zabavni večer Rdečega križa v Studencih

se bo vršil dne 15. t. m. in ne 8. t. m. kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno. —

Olepševalno društvo v Studencih ima toletni občni zbor v nedeljo 9. t. m. v dvorani pri Senici. Vsi člani kakor sploh Studenci so uljudno vabljeni.

Prireditve »Männergesangvereina«.

V soboto, dne 8. februarja, priredi tukajšnje društvo »Männergesangvereina« v vseh dvoranah »Uniona« svojo letošnjo maškeračo pod geslom »Ob Kongu«. Vabila so že razposlana in kdor pomotoma ni prejel vabila, naj se tozadevno obrne na g. Jos. Baumeistra, Aleksandrova 20.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 7. februarja. Zaprto.
Sobota, 8. februarja ob 20. uri »Krog s kredo«. Ljudska predstava pri znižanih cenah.

Nedelja, 9. februarja ob 15. uri »Lepa pustolovščina«. Za deco neprimerno. Kuponi. — Ob 20. uri »Netopir«. Kuponi.

Ptujsko gledališče.

Sreda, 12. februarja ob 20. uri »Lepa pustolovščina«. Gostovanje Mariborčanov. Za deco neprimerno.

»Krog s kredo« na marib. odru kot ljudska predstava. V soboto, dne 8. t. m. se po daljšem času vprizaro kot ljudska predstava letos najbolj uspela kitajska igra »Krog s kredo«, ki je bila do sedaj vsled novih dekoracij, dobre igre in režije od strani publike nad vse simpatično sprejeta. Da se omogoči poset predstave najširšim slojem, veljajo znižane dramske cene.

Slovenski prirastek v »Ljudski knjižnici«.

»Ljudska knjižnica« je nabavila spet celo vrsto novih leposlovnih slovenskih knjig in sicer: Govekar: »Olga«; Sienkiewicz H.: »Potop«, I. in II. del. »Z ognjem in mečem«; Boccaccio G.: »Dekameron«; Jenko J.: Zbrani spisi; Podlimbarski Fr.: Zbrani spisi, I. in II. del; Dr. Tavčar I.: Zbrani spisi; Kersnik Janko: »Agitator«, »Cyklamen«; Stritar Jos.: »Sodnikovi«; Veridicys: »Pater Kajetan«; Philipps C.: »Milionar brez denarja«; Curwood O.: »Onkraj pragozda« in »Lov za ženo«; Seliger-Brat:

»Ugrabljeni milijoni«, »Veliki inkvizitor«; Heller Frank: »Blagajna velikega vojvode«; Fogazzaro A.: »Svetnik«; Cervantes M.: »Tri novele«; Strug Andrej: »Jutri«; Andrejev L.: »Plat zvona« in »Povest o 7 obešenih«; Vajansky H. S.: »Leteče sence«; Goncourt E.: »Dekle Eliza«; Anatole France: »Pingvinski otok«; Charles de Coster: »Ulenspiegel«, »Oeyre«; Richter Frisch: »Rdeča megla«; Hubicki O.: »Roman zadnjega cesarja«; Maupassant: »Povesti iz dneva in noči«; Zevacco M.: »Papežinja Favsta«; Gustave le Rouge: »Misterija«; Leblanc M.: »Tigrovi zobje«; Jean de la Hice: »Lucifer«; Farere G.: »Gusarji«; Dumas A.: »Zvestoba do groba«; Sheff Harry: »Hči papeža«. — »Ljudska knjižnica« posluje ob torkih, četrtkih in sobotah zvečer od 18. do 20. ure, ob nedeljah pa od 9. do 11. ure dopoldne. Ob teh dneh se sprejemajo tudi novi člani in je vsak ljubitelj dobre knjige dobrodošel.

Mežiška dolina.

Kakor se nam poročajo, pripravljajo agilni krajevni odbor Rdečega križa v Guštanjnu velikopotezno nabiralno akcijo, da postavi ustanovitelju Rdečega križa, Henri Dunantu, čegar stoletnica rojstva je bila lani, lep spomenik sredi trga. Spomenik pa ni morda zamišljen kot piramida, obelisk, bronasta soha ali kaj sličnega, temveč kot Dom Rdečega križa. V Dunantovem domu bodo potrebni našli zavetišče in ta dom bo tudi izhodišče zdravstvene prosvete. Vsekakor hvala vredno delo, ki zasluži vso podporo. Zato upamo, da javnost ne bo odklanjala prošnji za milodare. —

Medicina bodočnosti

NAPREDEK ZDRAVSTVA V ZADNJIH DESETLETJIH. — SKRIVNOST STAROSTI IN SMRTI. — EPOHALNI POIZKUSI. — ZDRAVJE NAŠIH POTOMCEV.

Da bo hrana v bodočnosti docela drugačnaka kakor je naša dandanes, o tem smo spregovorili že zadnjič, prav tako gotovo pa je tudi, da bo v bodočnosti tudi medicina hodila drugačna pota. Nešteta odkritja zadnjega časa so nedvomljivo dokazala, da smo v zdravstvu pravzaprav na še zelo nizki stopnji in da v tej stroki še zdaleka nismo dosegli napredka sodobne tehnike. Nešteta mnenja, ki so bila doslej skoraj nedotakljiva in splošno veljavna, se neverjetno naglo rušijo in zapadajo v nič. Mesto njih vstajajo nova spoznanja, ki odkrivajo poglede v nedogledne daljave novih odkritij nešteti tajni življenja živih organizmov. Napram tem novim dognanjem, ki bodo oblikovala zdravstvo bodočnosti, je bilo odkritje bacilov raznih nalezljivih bolezni prav taka malenkost, kakor je bila malenkost pot Krištofa Kolumba v Ameriko napram bodočemu poletu v vseмирje. S tega vidika pa so tudi vsi dosedanjji poizkusi pomlajevanja dr. Voronova, dr. Steinacha in drugih le prva etapa do onega resničnega pomlajevanja, ki bo iz starca lahko zopet napravilo mladeniča.

Tako so n. pr. novejši poizkusi raznih znanstvenikov ugotovili, da se življenje z navidezno smrtjo sicer zdravih ljudi še ne neha, ampak da bi ga bilo s posebnimi sredstvi mogoče zopet obnoviti. Tu gre posebno za ljudi, ki umrejo zaradi dolga z elektriko, zaradi zadušitve vsled pomanjkanja zraka ali utopitve v vodi itd. Vsi ti ljudje sicer umrejo, toda organizem njihovega telesa ostane nepokvarjen, popolnoma cel in če bi se posrečilo zopet obnoviti delovanje srca, bi navidezno mrtev človek lahko zopet postal živ in nadaljeval svoje življenje. Da pa je mogoče srce zopet obuditi, odnosno celo nadomestiti z umetno napravo, je potrdil najsijajnejši poizkus dr. Brunkhonenka in dr. Čečulinina v Moskvi z odrezano pasjo glavo, ki je po umetnem pritoku krvi zopet pokazala vse znake življenja. Toda ne samo to, nekemu profesorju medicine na univerzi v San Franciscu v Združenih državah se je posrečilo zopet obuditi k življenju žabo, katero je poprej umoril s posebnim plinom, torej zadušil.

Brez dvoma je tedaj, da bo nadaljevanje teh in takih poizkusov prej ali slej dovedlo do tega, da bo mogoče zopet obuditi k življenju vse ponesrečence, katerih organizem bo ostal sicer nepoškodovan, ali kakor misli dr. Brunkford v Londonu, vse ki ne bodo umrli zaradi starostne izčrpanosti in onemoglosti. Toda tudi vprašanje staranja in starosti je predmet vsestranskega studia moderne medicinske znanosti. Danes se je vsaj teoretično že posrečilo ugo-

toviti vzroke staranja živih organizmov, pred vsem človeka in iščejo se neumorno sredstva, ki bi proces staranja onemogočala ali vsaj zavirala. Ko se bo to posrečilo, tedaj šele bo rešen pravi problem pomlajevanja, ki se bo nanašalo na ves telesni ustroj in ne samo na spolne organe, kakor doslej s pomočjo raznih operacij in vcepljanj. Doba človeškega življenja se bo dala tedaj v bodočnosti umetno podaljšati. Do katere višine, na to vprašanje seveda niti teoretično ni mogoče odgovoriti. Da pa se človeštvu nikdar ne bo posrečilo, da bi si podaljšalo življenje v neskončnost, to je gotovo, ker po naravnih zakonih se vsaka stvar, ki je kdaj nastala, mora zopet nekoč končati.

Napredek moderne medicine je tedaj že na vidiku, saj je n. pr. kirurgija že doslej dosegla višino, o kateri se našim prednikom še pred nekaj desetletji niti sanjalo ni. Vzpredno s kirurgijo, čeprav mnogo bolj počasi, pa napreduje tudi interna medicina in vsa ostala medicinska znanost. Dolga vrsta bolezni, ki so veljale še nedavno za neozdravljive, je dandanes že silno razredčena. Jetika, ki je bila še nedavno tako strašna, se nam zdi danes že mnogo manj nevarna in resnica je, da število smrtnih slučajev zaradi tuberkuloze od leta do leta bolj pada in brez dvoma ni več daleč tista doba, ko jetike sploh več ne bo, vsaj ne v kulturnih državah, kakor n. pr. v Evropi že dandanes ni več kuge, lepre itd. in se tudi kolera pojavi le redkokdaj in samo če je slučajno prinesena iz neciviliziranih tropskih pokrajin, kjer še ni povsem zatrita. Tako pada sorazmerno s poraščanjem civilizacije in napredovanjem medicine, tudi število bolezni, za katerimi so ljudje v prejšnjih dobah umirali kar v stotinah in tisočih. Zdravstveno stanje človeštva se boljša in daljša se splošna življenjska doba. V zadnjih desetletjih je ta napredek tako velik, da se da matematično-statistično vsak čas dokazati. Naši potomci, ki bodo v vsem še neprimerno bolj napredovali, si sploh več ne bodo mogli predstavljati, kako so bile nekdanje mogoče razne strašne epidemije, kakor epidemije kuge, kolere itd. v srednjem veku. Ne bodo si pa mogli tudi predstavljati silnih naporov, ki so bili potrebni, da se je človeštvo od svoje prvotne nevernosti dvignilo do vseobsežne znanosti in do najbolj čudežnih odkritij. Nevarnejših bolezni ne bodo poznali, na umeten način si bodo lahko daljšali dobo mladosti in tudi samo smrt bodo lahko odlagali za cela desetletja in morda tudi stoletja. Mi pa vsega tega, seveda, še ne bomo dočakali.

174° in 175° dolžine in prevozil pot v štirih dneh, počenši s 1. jan. Pri svojem drugem potovanju se je držal preveč na vzhod in iskal izhod pri 146° zapadne dolžine, kjer se ledena barijera drži zemlje, ki je bila nedavno odkrita. Zato je trebal celih 44 dni, da je prišel preko ledu. L. 1908 je Shakletonov »Nimrod«, dne 15. jan., prevozil pot v 12 urah, drugič pa okrog 20. dec. v dveh dneh. Amundsenov »Fram« je absolviralo to pot v 4 dneh, počenši z 2. jan. Tudi so kitolovci vsako leto doslej ob tem času prodrli v Kitji zaliv, in je letos prvič v njihovi zgodovini, da se jim to ni posrečilo.

Položaj Byrda in njegove ekspedicije postaja torej resen. Ako ne bo mogoča pomoč (in Byrd sam dvomi, da bi ladje kitolovcev mogle do njega) in ako se tudi njegovi ladji ne bo posrečilo, led

prodreti, bo morala ekspedicija celo »večno noč«, pol leta, prebiti med ledom. Vprašanje je, da li ima Byrd za toliko časa dovolj hrane, premoga in kurjave. Dvomimo, ker ni računal, da bo prišel v tako zanjko. Kraji sami pa so brez vsakega življenja. Okod hrana za 42 ljudi, če zmanjkuje rezerve?

Byrd sam pravi v svojem zadnjem poročilu: »Ker je zamrznjenje izreden pojav, upam, da se ta teden prične led tanjšati in da bo »City« mogla po nas. Ako to ne bo, bodo morale ladje kitolovcev poskusiti, prodreti led in vrniti svetu 42 ljudi, ki bi sicer morali celo zimo prebiti med večnim ledom.« Vsekakor je ta teden kritičen in se bo odločila v njem usoda Byrda in njegovih ljudi. Razumljiva je bojazen v Ameriki za nje.

Anekdote

Cesarji, kralji in republike so vedno potrebovali denar. Ko so bile državne blagajne Maksimilijana I. prazne, jih je skušal napolniti na originalni način. Odredil je namreč, da naj državni stanovni poberejo od vsake osebe toliko, kolikor pač hočejo dati iz »dobre volje«. Uspeli so bil porazen. Ko so za neuspeh cesarske finančne odredbe zvedeli na dvoru, je napravil dvorni norec silno žalosten obraz in je rekel cesarju Maksimilijanu: »Kadar gre za denar, se ne sme nikdo zanašati na dobro voljo, temveč naj vedno računa s slabim izidom!«

Da bi spravil kralja Ludovika XIV. enkrat vendarle iz neprestanih finančnih stisk, je izdelal slavni njegov finančni minister Colbert celo vrsto vseh mogočih in nemogočih davčnih načrtov. Sprejel je tozadevno s hvaležnostjo tudi vsak nov nasvet.

Nekoč je Colbertu nasvetoval neki filozof, da naj uvede davek na talentiranost in je pri tem pripomnil, da bo gotovo vsakdo rad plačal ta davek že iz razloga, ker ne bo nikdo hotel veljati za bedaka.

»Izvrstna misel.« je rekel minister Colbert. »V zahvalo pa boste Vi oproščeni tega davka.«

Bilo je še pred svetovno vojno. Ruski rubelj je padal in finančni minister je neprestano premišljeval, kakó bi ga zopet dvignil.

Znani clown Durvo je tedaj nastopal v Petrogradu v cirkusu Cimiselli kot dresseur prašičev. Nekega večera, ko so bili ruski listi zopet polni načrtov finančnega ministra Višegradskega, je Durvo vrgel pred nekega prešička petrubeljski bankovec in ga pozval, naj ga takoj dvigne. Prešič pa se je trdovratno upiral.

Tu je rekel šaljivec: »No, seveda, če celo minister ne more dvigniti rublja, tudi od tebe ne morem zahtevati kaj takega!«

V francoski poslanski zbornici je bila na dnevnem redu razprava o stabilizaciji franka. Poslanec Pietri je vprašal ministrskega predsednika in finančnega ministra Poincareja, ali bo imela nameravana finančna akcija za posledico povišanje cen.

Poincare: »Tega ne verujem. Pač pa domnevam, da so cene med tem, ko tu govorim, že znatno padle.«

V tem hipu so se začuli od vseh strani kliči: »Govorite še naprej! Govorite še naprej!«

Berlinski bančni ravnatelj Fürstenberg je stanoval, kadar je prišel na Dunaj, vedno v istem hotelu. Vrtar je dobil redno svojo napolnino, ki pa se mu je zdela v primeri z bogatstvom ravnatelja zelo majhna. Nekoč je rekel bogatašu:

»Blagorodni gospod, danes ponoči se mi je sanjalo, da ste mi darovali 100 šilingov.«

»Sto šilingov,« je odgovoril Fürstenberg dobro razpoložen, »to je vendar zelo mnogo denarja. Toda, če sem Vam jih že dal, jih pač obdržite.«

Nato je vzel svoj klobuk ter odšel, vrtar pa je gledal za njim z dolgim obrazom.

Sport

Schäfer svetovni prvak v drsanju.

Norvežanka Sonja Hennie si je osvojila v Newyorku damsko svetovno prvenstvo v umetnem drsanju. Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju za gospode si je priboril Avstrijec Karl Schäfer, ki se je placiral v Štrbskem Plesu na drugem mestu. Svetovna prvaka v umetnem drsanju parov sta zakonca Brunet iz Pariza.

Münchner Sportverein v Mariboru.

SK Rapidu je uspelo pridobiti znano kontinentalno moštvo Münchner Sportverein za dve tekmi v Mariboru. Tekme se bodo vršile prihodnji mesec, ali pa za velikonočne praznike v Mariboru.

Zubkov se zopet ženi

Aleksander Zubkov, znani ruski puistolovec, ki se je pred tremi leti poročil s sedaj že pokojno sestro nemškega cesarja Viljema, princeso Viktorijo Luitzo ter je zbudil s svojimi kasnejši škandalni pozornost vsega sveta, se namerava sedaj zopet poročiti. Za svojo novo izvoljenko si je izbral neko barsko damo v Koelnu. Dediči pokojne princeze Viktorije so izplačali Zubkovu za izročitev njegove korespondence s pokojno sestro nemškega cesarja kot odpravnino 15.000 zlatih mark.

Zaklad carja Radovana

V Smederevu obstoja še vedno ustno sporočilo, ki gre od rodu do rodu, da je namreč nekje v Smederevu zakopan zaklad carja Radovana. Nič čudnega ni torej, da je vladalo zato med Smederevčani te dni silno zanimanje in radovednost, ko so v nekem vinogradu v okolici v resnici našli zaklad. V vinogradu so namreč zadeli pri okopavanju na dva lonca, ki sta bila polna srebrnega denarja. Teža najdenega denarja znaša na 40 kg. Obenem so našli tudi majhen kip, ki predstavlja najbrže boga Baccha.

Napačno razumel.

»No, sinko, kako je bilo pri izpitu?«
»Vse v redu, oče. Profesor je bil zelo prijazen in pobožen.«

»Kako to, pobožen?«
»Vedno je pri vsakem mojem odgovoru sklenil roke in dejal: Moj Bog, moj Bog!«

Kratko trpljenje.

»Moj mož že 20 let ne živi. Umrli je nenadno, 8. dan po naši poroki.«
»Tako, torej ni dolgo trpel.«

Res je!

Jelič je prišel pozno domu.
»Koliko je ura?« vpraša žena izpod odeje.

»Šele deset, srček,« odgovarja Jelič.
V tem hipu udari ura eno.
»Vidiš, ti lump, kako me varaš. Kaj ne čuješ, da je bila eno?«

»Seveda, saj mora, če je deset, ker ničle ne more tolči.«

Izdajalska elektrika.

»Kaj si tako poparjen, prijatelj?«
»Eh, pa dejal sem ženi, ki je bila mesec dni doma, da sem bil ves mesec vsak večer doma. Danes pa je prišel račun za elektriko: 8 Din 50 para.«

Med ledom v južni polarni noči

BYRDOVA EKSPEDICIJA, 42 LJUDI, V MUČNEM POLOŽAJU.

Ko se je Byrd koncem novembra 1. l. po svojem slovitem poletu na južni tečaj spustil nad imaginarno točko južnega pola in postal tako tudi njegov »zračni osvoboditelj«, in ko je izvršil mnoga znanstveno važna raziskovanja v nepoznanem, pustem Antarktiku, se je nameraval takoj po Novem letu vrniti v civilizacijo in svetu odkriti mnoge važne rezultate svoje ekspedicije. Toda zgodilo se je nekaj izrednega, doslej nenačelnega: predčasno sta zamrznila Rossovo morje in Kitji zaliv, Byrd in njegovi spremljevalci so ostali blokirani od ledu, kakor v pasti, na svoji bazi, v Mali Ameriki. Byrdova ladja »City of New York« s svojimi 250 konjskimi silami se ni mogla več prebiti skozi led, ki je med tem do danes narasel na 10 m debelosti, ni mogla prodreti preko Rossovega morja v Kitji zaliv, da bi tam prevzela 42 članov Byrdove ekspedicije.

Znano je, da je Byrd prosil pomoči močne norveške ladje kitolovcev, ki v teh vodah plovejo. Te ladje imajo po 1000 in več konjskih sil in bi morda pre-

bile led ter prodrle do ekspedicije. Sporočile pa so Byrdu, naj še malo počaka, ker je upanje, da se bo pričel led taliti in da bo mogel sam s svojo ladjo prodreti iz Rossovega morja v Kitji zaliv. Tako je glasom zadnjih vesti položaj Byrdove ekspedicije nespremenjen. Sprememba pa je nastopila v tem, da se je pričela na južnem tečaju spuščati »večna« polarna noč (dočim obratno na severnem tečaju vstaja zora »večnega« dne!).

Kakor že rečeno, je pojav zamrznjenja morja ob južnem tečaju že v prvem tednu januarja nekaj nenačelnega in se to tekem zadnjih 30 let raziskovanja Antarktika še ni zgodilo. Vseh 12 poskusov izza l. 1841, da so ladje prodrle ledeno barijero, ki preprečuje dostop v Rossovo morje, je uspelo razun enega brez večjih težav. Vsi ti poskusi so bili izvršeni sredi meseca januarja ali še celo poprej. Med ladjami so bile celo jadrnice, n. pr. stari »Erebus«, na katerem je prebil led Sir James Clark-Ross in odkril za njim morje, ki ga je nazval Rossovo morje. Ross je šel potem med

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

30

XI.

Papežev križec.

Kakor nas mika, da bi še dalje poslušali Magina razodetja, vendar nas vodijo nujni vzroki naše povesti na drugo pozorišče.

Prizora, ki zdaj sledi, nam pa ne nalaga samo časovni red dogodkov, marveč naša dolžnost je, da razvozlamo skrivnostne odnose, ki utegnejo obstojati med prizorom in med prejšnjim poglavjem.

Bilo je okrog desete ure dopoldne.

Nedaleč od Florentinskih vrat je obstala poštna kočija ter se umaknila v senco bližnjega hrastovega gozdička. Črnooblečena ženska je stopila iz nje, napolnila se peš v rimsko mesto in naglo krenila proti Vatikanu. Toda ta ženska ni iskala vhoda s strani pročelja.

Za Vatikanom se je razprostiral dokaj velik vrt, na vseh straneh ograjen z zidovi. V ta del Vatikana so vodila samo nizka, majhna, že dolgo nerabljená vratca.

Črnooblečena dama, lice zakrito z gostim pajčolanom, se je napotila ob teh zidovih, dospela do malih vrat in z drhtečo roko vtaknila v ključavnico ključ, ki ga je imela pri sebi. Ključavnica je bila v teku časa zarjavela. Upirala in ustavljala se je izprva, toda naposled se je udala.

Tujka je stopila na vrt. Obstala je za trenotek, da premaga utripanje svojega srca; nato se je z burnimi koraki napravila proti elegantnemu paviljonu, ki je skoraj izginjal v goščavi ogromnih oleandrov.

Ob vhodu paviljona se je otožno izprehajal star sluga, oblečen v preprosto črno livrejo. Nenadoma pa je zapazil neznanko in srdito vzkliknil nad njo.

»Gospa,« je kriknil, »kako ste dospeli semkaj? ... Brž se odpravite odtod!«

Gospa je brez odgovora izvlekla iz svojih nedrij majhno zlato razpelce in ga pomolela slugi, ki se je nenadoma globoko priklonil.

»Dajte izročiti... to razpelce... komu, to ne dvomno veste...« je dejala gospa z glasom, ki se je dušil od razburjenja.

»Vem, signora!« je zamrmral sluga z usmevom. Vzel je razpelo, umaknil se, da je mogla vstopiti v paviljon, in izginil v smeri proti palači.

Gospa je stopila v samotno sobico. Sedla je in čakaje prisluhnila srce ji je silno utripalo.

Minila je ura čakanja, dolga in pusta ura. Naposled je na glasu vrtnih stezic zaškripal glas bližajočih se korakov. Kmalu se je v okviru paviljonovih vrat prikazal možki ter pogledal ženskega gosta s pogledom polnim radovednosti in obenem nezaupnega nemira.

Gospa je bila naglo planila kvišku. S počasno kretljivo roko je odkrila svoj obraz...

»Grofica Alma!« je vzkliknil možki zamolklo.

»Včasih, Rodrigo, ste mi pravili Honorata!« je odgovorila ženska s slabotnim glasom.

»Milostljiva,« je povzel možki, »tu ni niti Rodriga niti Honorata... tu vidim samo grofico Alma... sovražnico naše svete Cerkve... in jaz sam sem zgolj

ubog grešnik, ki si je naložil za poslednje dni življenja, da prosí usmiljenost Vsegamogočnega odpuščanja za svoje zmete. Toda sedite, milostljiva...«

Ženska je trepetaje ubogala. Oči so se ji zalile s solzami. Možki jo je opazoval s svojim ostrim, zasledujočim pogledom.

»Sedemnajst let!« je zamrmrala gospa in pogledala okrog sebe. »Sedemnajst let je minilo, odkar sem zadnjikrat stopila semkaj... Govorili ste o svojih grehih... Toda kdo bo odpustil meni mojega!...«

»Bog je velik, milostljiva...«
In možki je čakal s povešeno glavo in sklenjenimi rokami, ne da bi ji zastavil vprašanje...

»Da!« je povzela gospa, »odkar so minili ti davni časi, trpim in plakam: nezvesta, verolomna žena, sem prelomila svojo dolžnost... ena sama minuta ošabnosti in častihlepnosti me je pahnila v vaše naročje... toda, ah! kruto sem bila kaznovana! Otroci... moja hči, ki sem jo v svoji brezmejni strahopetnosti izpostavila na pragu neke cerkve... o, kolikokrat sem mislila o ubogi zapuščeni revici! In kolikokrat sem si dejala na tihem, da so bile nesreče, ki so zadele našo hišo, samo pravična kazen za moj zločin!...«

»Bog je pravičen, milostljiva...«

»Vi niste poklicani, da me spominjate tega!« je vzkliknila grofica Alma v trenutku odpora... »Vi, Rodrigo, ki ste mi nasvetovali, da naj izpostavim svojo hčer! Vi, ki ste pripravili rodbini Alma toliko trpljenja... njej in vsem plemenitim rodbinam Italije! Rodrigo!«

»Papež ni odgovoren za grehe zaljubljenca,« je rekel možki.

»Da,« je odgovorila grofica z bridkim glasom, »da, sveti Oče, zares... vi niste več Rodrigo, in jaz nisem več Honorata... Obračam se torej do svetega Očeta... najvišjemu svečeniku velja moja ponižna prošnja...«

»Govorite, hčerka... in če je v moji moči, da olajšam vašo skrb, vam hočem ustreči.«

»Sveti Oče,« je povzela grofica z glasom, ki ga je zaman izkušala okrepiti, »ako bi šlo samo o meni, bi se kmalu odrekla temu svetu... Samostanska vrata bi se zaprla kakor rakev za mojo sramoto... za mojo holestjo... in za mojimi spomini...«

»Lep sklep je to,« je dejal papež živahno.

»Toda jaz nimam pravice, da bi ga izvršila!... Če bi šlo samo o grafu Alma, bi se njegova šibka duša kmalu prilagodila temu, kar bi mu mogla vaša Svetlost ponuditi v zameno za trdnjavo Monteforte.«

»Grof Alma,« jo je prekinil papež z isto živahnostjo, »naj bo zagotovljen, da najde v Rimu v Vatikanu samem sijajno življenje, kakor hitro se mu zljubi zapustiti orlovsko gnezdo... Pooblaščaj vas, da mu to poveste...«

»O tem mi vas ni treba vpraševati, sveti Oče... Grof vé sam, koliko pridobi, če se vam podvrže... In on misli pogostoma na to!«

»Torej!... Kdo mu brani?... Sprejemem ga z odprtimi rokami...«

»Kdo mu brani predati Monteforte? Kdo brani meni, da se ne morem živa pokopati v samostanu? To je moja hči... Beatrice!«

»Dekle torej!... Dam ji bogato doto. Napravim jo za knežjino. Še več storim zanjo... Poiščem ji ženina, ki bo odslej mogel zaslužiti tudi kraljevske hčere. In mož, ki sem ji ga namenil, bo morda tudi sam zasedel prestol... Tako postane vaša hči kralji-

ca! Kraljica, ali slišite, Honorata!«

»Vaša Svetlost me zopet imenuje Honorata!«

»To mi je ušlo, presladki Jezus!...«

»In kdo,« je povzela grofica Alma, »je ta ženin, ki bi ga ponudili Beatrici?«

Papež se je vzravnaval ter izustil z nekako slovesnostjo:

»Ime mu je Cezar Borgia... za zdaj vojvoda Valentinovski...«

»Vaš sin?«

»On sam! Ah, grofica, verujte mi, da vam dam s tem dokaz svoje naklonjenosti, kakršnega še niste prejeli...«

»Vi ne poznate Beatrice!... Kri, ki jo ima od mene, je kri rodbine Sforza. Toda dočim sem jo mogla jaz pozabiti, se pretaka ta kri po njenih žilah tako burno, da se je bojim... Vi, sveti Oče, mislite ne dvomno, da je bil grof Alma tisti, ki je branil Monteforte, edino trdnjavo, ki se je ustavljala Cezarju Borgia, zmagaču Romagne. Ves svet misli to... Ne! Beatrice je navduševala posadko, ona je odločila usodo vašega sina... In še danes se je pripravljena bojevati. Ah, sveti Oče,« je nadaljevala grofica in padla na kolena, »prav o teh rečeh sem hotela govoriti z vami... Prihajam vas prositi milosti za svojega otroka... Vaš sin pripravlja nov pohod proti Montefortu... To vem... V imenu Boga usmiljenega, sveti Oče... v imenu ljubezni, Rodrigo, ki ste jo nekoč čutili do Honorate... v imenu zapuščene revice, ki je morda že zdavnaj mrtva... rešite edinega otroka, ki ga imam! Zabranite svojemu sinu izvršitev svojega načrta... Ta nesrečna državica Montefortska bi dodala vašemu zmagovalskemu vencu le revno svetlo... Sveti Oče, pustite nam to zavetišče... Pustite mi, da v njem pokojno dovršim življenje, o katerem vam pričajo moji lasje... sivi s štiridesetimi leti... da je že izžito... Pustite grofu, da živi tam kot milorjuben lovec kakor doslej... V zameno pa vam obljubljam, da ne bo na Montefortu nihče kanil sovražnosti proti oblasti rodbine Borgia, dokler jaz živim!«

Papež je dolgo časa molčal, dočim je nesrečna žena plakala pred njim na kolenih. Nato pa... ta navada je bila razvita v njem do neprekosljive spretnosti... je odgovoril prošnji nesrečnice z vprašanjem.

»Torej,« je dejal, »vi odklanjate zakon Beatrice s Cezarjem?...«

Grofica je osuplo dvignila glavo.

»Ne odklanjam ga... toda nemogoč je... Beatrice goji do vas sovraštvo, ki ga je podedovala od rodbine Sforza!«

»Naj se zgodi po volji Gospodovi!«

»Sveti Oče, jaz čakam vaše odločitve. Kakšen odgovor ponesem v Monteforte, odkoder prihajam in kamor se vračam?...«

»Žalibog, hčerka moja... do Cezarja nimam nobene oblasti... Že zdavnaj se je osvobodil mojega vpliva... Svoje vojne je vojeval proti moji želji... in prepričan sem, da nam nobena sila na svetu ne bo ubranila marširati nad Monteforte!«

Grofica je polagoma vstala. Še enkrat se je z obupnim pogledom ozrla na papeža.

»Z Bogom, Rodrigo!« je dejala.

»Bog vas čuvaj, hčerka moja!« je odgovoril papež. Honorata, grofica Alma, je odšla z omahujočimi koraki. Jedva pa se je odstranila, že se je papež vzravnaval.

Mali oglas, ki služi v posebnosti in socialne namene običajno: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Veziak, Maribor. Vetrinjska ulica 17. 2319

Sportniki!

Drsalke brusni in ponikla najbolje in najceneje, mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14.

Mehanična delavnica

za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajamčeno solidne in brezkonkurenčne cene znane tvrde Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Zadostuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom.

Iščem

dvo- do trisobno stanovanje s kopalnico. Naslov naj se odda v upravi lista.

Zgubil sem

na poti iz Počehova - Maribor zatvarač (Verschluss) malokalibrske puške znamke »Gego«. Najditelj se naproša, da odda zatvarač proti odškodnini upravi »Večernika« Maribor, Aleksandrova c. 13. U

Prodam:

spalno sobo, novo, moderno s psihogledalom, dve omari, dve postelji, dve nočni omarici z apoteko, psiho, mizo, dva tapcirana stolčka, dve madraci, dva vložka skupaj 5250 Din. Novo otomano 550 Din, kompletno posteljo s tridelno madraci 650 Din, otroško železno posteljo z madraci in vložkom 750 Din. Špansko steno, japan ročno delo, črno mizico in dva tapcirana stolčka 1200 Din. Vprašati Aleksandrova cesta 45 II, vrata 11. 372

Oddam lepo malo in veliko sobo takoj v najem. Istotako se vzame več abonentov na hrano po 15 Din dnevno. Vrazova ulica 2, prtiličje levo. 375

V nedeljo zjutraj

se je zgubila v gostilni Gačnik v Studencih siva boa. Pošten najditelj se naproša, da jo odda v omenjeni gostilni. 377

500 Din dobi tisti,

ki mi preskrbi službo nočnega čuvaja, portirja, hišnika ali kaj sličnega v Mariboru. Na zahtevo položim tudi kavčijo. Anton Štante, Jezdarska ulica 8. III. objekt. 376

V najem se odda s 1. aprilom stanovanje 3 sobe, kuhinja v pritličju, skupno z lokalom in velikimi kletnimi prostori. Naslov v upravi. 361

V vili »Julija«,

Tomšičev drevored, oddam s 1. marcem boljši osebni, lepo opremljeno sobo. 379

Snežne čevlje in galoše

vulkanizira najceneje čevljarska delavnica Avgust Gusel, Radvanjska cesta 1. 378

20% kronske bone kupimo!

Plačamo najvišjo dnevno ceno. Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva ulica 14. 307

Zastora, zavese in posteljna pregrinjala v zelo okusni izdelavi, kakor tudi perilo za dame, otroke in gospode po meri dobite pri

OLGI RUPNIK

ateljé za perilo
Maribor, Slovenska ul. 20
Tudi dostavljeno blago se prevzame v delo 68

Framsko namizno vino

lastnega pridelka v zapečatenih steklenicah liter po 12 Din dobite pri FRANGES, GOSPOŠKA ULICA 11/1 densi hodnik. 237

Spominjajte se CMD!

Brez posebnega obvestila.

Globoko potrta nad prebridko izgubo sporočamo vseni znancem in prijateljem, da je dne 5. t. m. v 74 letu starosti za vedno zatisnil svoje blage oči naš soprog, oče, tast, in stari oče

France Rehar

posestnik.

Njegovi zemski ostanki so bili položeni k večnemu počitku na pokopališču v Vipavi, dne 7. t. m.

Vipava, Maribor, 7. februarja 1930.

Josipina, žena; Radivoj, sin; Minka, roj. Punčuh, snaha; Lejla in Voja, vnuk in vnukinja. 390